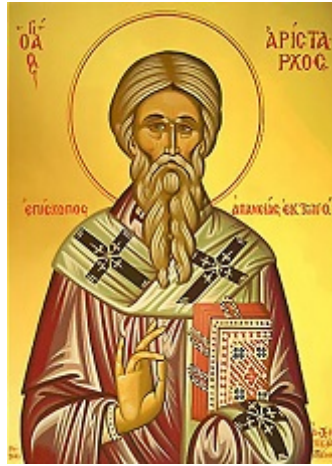

Απόστολος Αρίσταρχος, μαθητής και συνεργάτης του Απ. Παύλου

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

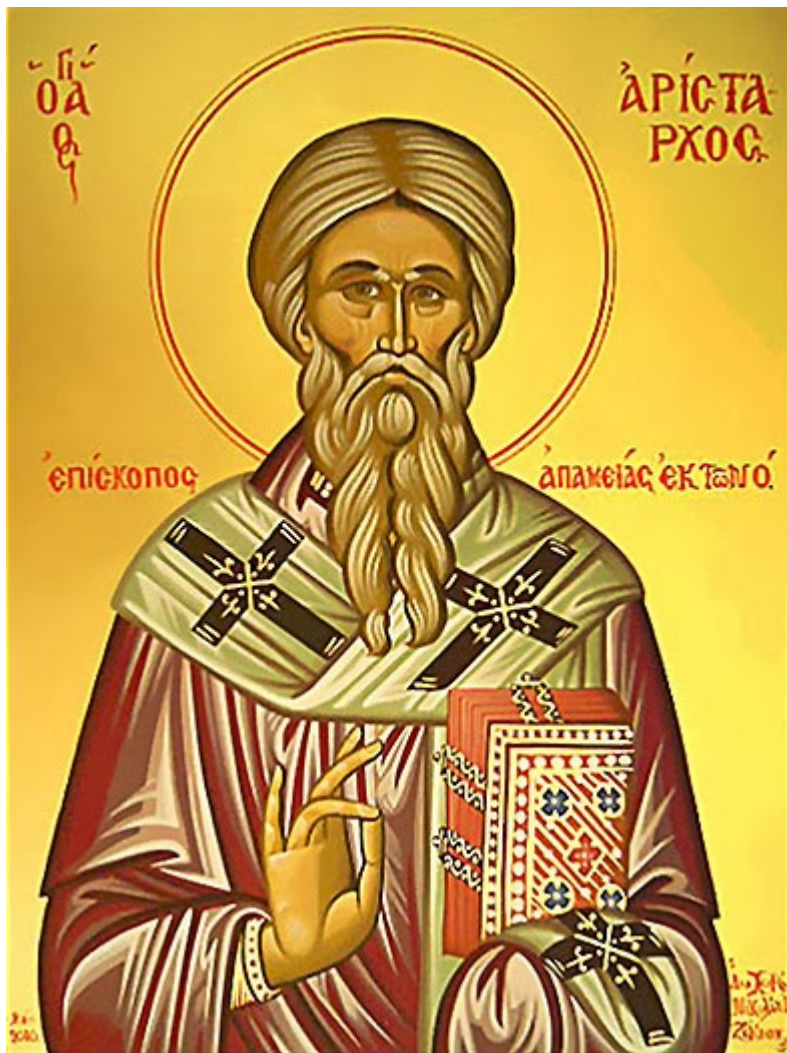

ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ,

συνεργάτης του Αποστόλου Παύλου

27 Σεπτεμβρίου και 14 Απριλίου

Στις πηγές μας συναντούμε για πρώτη φορά τον Αρίσταρχο στο 19ο κεφ. των Πράξεων, όπου ο Λουκάς περιγράφει με εξαιρετική ζωηρότητα τα επεισόδια της Εφέσου. Ο αργυροκόπος Δημήτριος είχε χολωθεί από τη μεταστροφή των κατοίκων της Εφέσου προς τη νέα θρησκεία, την απώλεια της πελατείας του, και γι' αυτό ξεσήκωσε το λαό εναντίον του Παύλου και των συνεργατών του Αριστάρχου και Γαίου.

Πηγή: nzekios.blogspot.com

Τον Αρίσταρχο μνημονεύει ο Παύλος στις επιστολές του προς Κολοσσαείς (4, 10) και Φιλήμονα (στ. 23). Η έρευνα έχει δείξει ότι ο Αρίσταρχος που αναφέρεται στις Πράξεις είναι ένα και το αυτό πρόσωπο με τον Αρίσταρχο των Επιστολών. Επίσης οι ερμηνευτές δε δέχονται την άποψη του Δωρόθεου Τύρου, ότι ο Αρίσταρχος ήταν ένας από τους Εβδομήντα (70) μαθητές του Κυρίου. Στις Πράξεις 27, 1 εξ. ρητά λέγεται ότι ο Αρίσταρχος ήταν Μακεδόνας Θεσσαλονικεύς, και κατά πάσα πιθανότητα Ιουδαίος. Οπωσδήποτε ο Αρίσταρχος υπήρξε από τους πρώτους μαθητές του Παύλου στη Θεσσαλονίκη και φυσικά στην Ευρώπη.

Ο μαθητής του Παύλου έμεινε μάλλον στη Θεσσαλονίκη, όταν ο διδάσκαλός του έφυγε για τη Βέροια, Αθήνα και από εκεί Κόρινθο. Στην Κόρινθο ο Παύλος έμεινε δεκαοκτώ μήνες, ο δε Αρίσταρχος είχε στενό σύνδεσμο με τον Παύλο. Επικρατέστερη είναι η άποψη εκείνη, κατά την οποία ο Αρίσταρχος ήλθε στην Έφεσο κομίζοντας χάρη των Χριστιανών των Ιεροσολύμων τη «λογία». Το προϊόν του εράνου έφεραν οι Γάιος, Σεκούνδος και Αρίσταρχος. Από τότε ο Αρίσταρχος γίνεται ο αχώριστος σύντροφος του Παύλου ως τη Ρώμη. Τούτο φαίνεται από τις επιστολές του Παύλου προς Κολοσσαείς και Φιλήμονα.

Για τη δράση του Αριστάρχου ως επισκόπου δεν έχουμε σαφείς πληροφορίες. Μια λατινική παράδοση θέλει τον Αρίσταρχο επίσκοπο Θεσσαλονίκης. Κατά τους τρεις όμως πρώτους αιώνες μνημονεύονται τα ονόματα τριών επισκόπων Θεσσαλονίκης, του Γαίου, του αγίου Νικολάου και του αγίου Αρτεμίου. Περισσότερες φαίνονται οι πιθανότητες για αρχιερατεία του στην Απαμεία της Συρίας, διότι στην πόλη αυτή μπορεί να υπήρξε έδρα επισκοπική από τους αποστολικούς ακόμη χρόνους. Ρητά όμως πρώτος επίσκοπος της Απαμείας της Συρίας αναφέρεται ο Αλφαίος ή Αλφάιος τον τέταρτο αιώνα. Ο Συναξαριστής αναφέρει ότι ο Αρίσταρχος υπήρξε επίσκοπος της Απαμείας της Συρίας «και όλους τους εκεί ευρισκομένους απίστους επέστρεψεν εις την της αληθείας και ευλαβείας επίγνωσιν».

Κατά μια άλλη εκδοχή ο Αρίσταρχος υπήρξε επίσκοπος Απαμείας της Φρυγίας. Και για την μία περίπτωση και για την άλλη δεν υπάρχουν σαφείς πληροφορίες. Η παράδοση αναφέρει ότι ο Αρίσταρχος μετέβη στη Ρώμη. Συναντήθηκε ξανά με τον Παύλο και τέλος συγκακοπαθήσας βρήκε μαρτυρικό θάνατο επί Νέρωνος.

Για την αφοσίωσή του στο έργο της ιεραποστολής, τις περιπέτειές του «να άγεται και να φέρεται και να πάσχη κακώς υβριζόμενος, τυπτόμενος και γυμνητεύων», για τη λιτότητα του βίου του και την απλότητα της ενδυμασίας του, η Εκκλησία τον ανεγνώρισε ως άγιο.

Η μνήμη του εορτάζεται την 27η Σεπτεμβρίου, ενώ τη 14η Απριλίου ο Αρίσταρχος συντιμάται με τους αποστόλους Πούδη και Τρόφιμο.

Οι στίχοι κατά τη 14η Απριλίου λένουν:

«Τιμώ τον Αρίσταρχον ως αριστέα καλώς αριστεύσαντα μέχρι ξίφους».

Ενώ την 27η Σεπτεμβρίου συνεορτάζεται με τον Μάρκο τον Ζήνωννα, οι στίχοι λένουν:

«Άριστος Αρίσταρχος εν μύσταις λόγου.

Ἄρξας ἄριστος ὡς ξένον ζήσας βίον».

Α.Π.

Πηγή: Το Αγιολόγιον της Θεσσαλονίκης. Α΄, Αββακούμ-Λούππος. Κέντρον Αγιολογικῶν μελετῶν Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη 1996. Ἐκδοση Ιεράς Μονῆς Αγίας Θεοδώρας. Σελ. 110-112.